

Резюме за гражданите

Предложение на ЕС за основните правила за искове за обезщетения в областта на конкуренцията

ЗА КАКВО СТАВА ВЪПРОС?

Когато компаниите играят нечестно, като фиксират цени в картели например или като злоупотребяват с господстващото си положение на пазара, това засяга потребителите и вреди на фирмите, които спазват правилата.

Практиките, нарушаващи конкуренцията, правят икономиката по-неефективна. Те засягат широк кръг пазари (далекосъобщения, енергия, информационни технологии и транспорт) и струват на европейската икономика милиарди евро годишно.

Тези практики са **забранени** от правото на ЕС, а потърпевшите имат право на **обезщетение**. Например ако компаниите се договорят тайно да увеличат цените си, потребителите могат да поискат обезщетения за платената по-висока цена. В повечето страни от ЕС обаче е трудно да се получи обезщетение в съда.

Европейските и националните органи в областта на конкуренцията разследват и преследват антиконкурентните практики, но това е различно от гражданските дела за обезщетение и не винаги е ясно дали потърпевшите могат да разчитат на разкритията на властите в подкрепа на своите искове.

ЗАЩО СА НЕОБХОДИМИ ДЕЙСТВИЯ НА РАВНИЩЕ ЕС?

Понастоящем правилата за получаване на обезщетение се различават значително в различните страни от ЕС, което означава, че вероятността да получите обезщетение зависи от това къде живеете. По същата причина предприятие, нарушаващо правилата на ЕС за конкуренцията, е по-вероятно да бъде съдено в някои страни, отколкото в други.

Действията на равнище ЕС могат да ви осигурят **добър шанс да получите обезщетение** за загуби, причинени от антиконкурентно поведение, **където и да сте** в ЕС.

КАКВО ТОЧНО ЩЕ СЕ ПРОМЕНИ?

Предложението на Комисията:

- пояснява какви **видове обезщетения** могат да се изискват и **кой може да ги изисква**;
- прави по-трудно за нарушителите да скриват **важни доказателства** от съда;
- изтъква, че след като националните органи по конкуренция установят нарушение на правилата на ЕС за конкуренцията, това е достатъчно **доказателство за нарушението** в бъдещи дела за обезщетение;

- пояснява **крайния срок** за внасяне на искове за обезщетения;
- опростява начина на изчисляване на **размера на обезщетението**;
- улеснява **непреките потърпевши** да изискват обезщетение в случаите, в които компания незаконно изисква по-високи цени от бизнес клиенти (преки потърпевши), които на свой ред таксуват по-високо своите клиенти (непреки потърпевши);
- насърчава **обезщетенията чрез извънсъдебни споразумения**;
- установява правила за **взаимодействието между исковете за обезщетения и публичното правоприлагане** на правилата за конкуренцията от съответните органи.

По-голяма част от тези правила вече съществуват в една или повече от страните от ЕС. Целта сега е да се гарантира, че процедурите функционират в целия Съюз, без да се излага на риск ефективното правоприлагане от страна на органите по конкуренция. Така правилата на ЕС за конкуренцията ще станат по-ефективни на целия вътрешен пазар.

КОГА ЩЕ ВЛЕЗЕ В СИЛА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО НА ЕС?

Сега предстои предложението да бъде обсъдено от Европейския парламент и Съвета. След като бъде прието, националните органи ще имат 2 години, за да го приложат.

